

sähköpostitse: kirjaamo@sata.fi

SATAKUNNAN HYVINVOINTIALUEEN ALUEHALLITUKSELLE

Asia

Oikaisuvaatimus

Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös

Satakunnan hyvinvointialueen aikuisten palveluiden toimialuejohtajan viranhaltijapäätös
§ 10, 05.02.2025, SATAHADno-2025-741

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Nakkilan kunnanhallitus

Asiamies ja prosessiosoite

Asianajaja Ville Kotka
Kotka & co. Asianajotoimisto Oy
Eteläkauppatori 4 B (3. krs), 28100 Pori
p. +358 2 634 8200
ville.kotka@kotkaco.fi

1. VAATIMUKSET

Nakkilan kunta vaatii, että Satakunnan hyvinvointialueen aluehallitus

- (i) kumoaa oikaisuvaatimuksen kohteena olevan päätöksen; ja
- (ii) kieltää oikaisuvaatimuksen kohteena olevan päätöksen täytäntöönpanon siihen saakka kunnes valitusasia on ratkaistu.

2. PERUSTEET

2.1. Asian tausta

1. Satakunnan hyvinvointialueen aluevaltuusto (jäljempänä ”aluevaltuusto”) on kokouksessaan 11.12.2023/148 § hyväksynyt Palveluverkkosuunnitelma 2030 -nimisen suunnitelman (jäljempänä ”palveluverkkosuunnitelma”), joka toimii palveluverkkoon tehtävien muutosten valmistelua ja päätöksentekoa ohjaavana asiakirjana.
2. Palveluverkkosuunnitelman keskiössä on Satakunnan hyvinvointialueen palveluverkon tiivistäminen, joka on tarkoitus toteuttaa mm. keskittämällä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita- ja toimipisteitä sekä ottamalla käyttöön digitaalisia ja liikkuvia palveluja. Palveluverkkosuunnitelmalla tavoitellaan 7 miljoonan euron säästöjä vuokratustannuksiin vuoden 2025 loppuun mennessä. Palveluverkkosuunnitelmalla on merkittäviä vaikutuksia hyvinvointialueen asukkaisiin.
3. Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 141 §:n mukaan päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä aluevalitusta. 11.12.2023 tehtyyn palveluverkkosuunnitelmaa koskevaan päätökseen ei ole liitetty valitusosoitusta, eikä palveluverkkosuunnitelman hyväksymisestä tehty päätös näin ollen ole ollut valituskelpoinen.
4. Aluevaltuusto on 9.12.2024/91 § tekemällään päätöksellä hyväksynyt päivitetyn palveluverkkosuunnitelman olennaisilta osin samansisältöisenä kuin vuonna 2023 hyväksytty palveluverkkosuunnitelma. Päätökseen on liitetty valitusosoitus, joten se on valituskelpoinen. Nakkilan kunnan tietojen mukaan em. päätöksestä on valitettu hallinto-oikeuteen.
5. Satakunnan hyvinvointialueen aikuisten palveluiden toimialuejohtaja Saila Hohtari on 5.2.2025 tehnyt palveluverkkosuunnitelmaan ja hallintosääntöön perustuen viranhaltijapäätöksen § 10, jonka mukaan 1.3.2025 alkaen Nakkilan sote-pisteen terveyspalveluiden toiminnot siirretään Harjavallan sote-keskukseen (jäljempänä ”Viranhaltijapäätös”).
6. Palveluverkkosuunnitelmassa on todettu (s. 5) seuraavasti: ”Vaikutusten arviointi tulee tehdä kohdennetusti jokaisen päätöksenteon yhteydessä, jossa toimintaa siirretään kiinteästä toimipisteestä toiseen tai toiminta lopetetaan tai muutetaan muulla tavalla toteutettavaksi (monikanavaisuus). Tällöin vaikutusten arvioinnista tehdään muistio päätöksen liitteeksi. Muistiossa arvioidaan toimenpiteen vaikutukset asiakkaisiin, henkilöstöön, talouteen ja palveluiden järjestämiseen sekä tuottamiseen.”

7. Valituksen kohteena oleva Viranhaltijapäätös on koskenut toiminnan siirtämistä kiinteästä toimipisteestä toiseen, jolloin päätöksenteon perusteeksi olisi tullut tehdä asianmukaiset vaikutustenarvioinnit. Näin ei kuitenkaan ole tehty.
8. Nakkilan kunta on aktiivisesti tuonut esille huolensa ja pyrkinyt useasti tiedottamaan viranhaltijana toimivaa Hohtaria puutteelliseen valmisteluun ja hallintoratkaisuihin liittyvistä ongelmista. Asiassa olisi ollut aikaa ja mahdollisuudet suorittaa tarvittavat selvitykset ja vaikutusarvioinnit. Lopulta Nakkilan kunta on tuonut kuntien ja hyvinvointialueen johdon yhteistilaisuudessa 28.1.2025 esiin, että se ei tule hyväksymään puutteellisesti valmisteltuja ja muutenkin lainvastaisia päätöksiä.
9. Nakkilan kunta katsoo, että Viranhaltijapäätös on kumottava, koska se on lainvastainen. Nakkilan kunnan näkemyksen mukaan Viranhaltijapäätös ja sen keskeisenä tausta-aineistona oleva palveluverkkosuunnitelma perustuu puutteellisiin selvityksiin, eikä asianmukaisia vaikutusarviointeja ole tehty. Viranhaltijapäätöksen valmistelussa ei ole noudatettu menettelyllisiä säännöksiä eikä Viranhaltijapäätös sisällöltään vastaa hallintolaissa edellytettyjä vähimmäiskriteerejä.
10. Jäljempänä oikaisuvaatimuksessa käsitellään perusteet Viranhaltijapäätöksen kumoamiselle sekä asiaan olennaisesti liittyvät valmistelussa tapahtuneet olennaiset virheet.
11. Koska Viranhaltijapäätös kohdistuu Nakkilan kunnan asukkaisiin, on Nakkilan kunnan oikeussuojan tarve ilmeinen.

2.2. Viranhaltijapäätös on puutteellinen, asian selvittämisessä ei ole menetelty lain mukaisesti

12. Viranhaltijapäätöksessä ei ole noudatettu perustuslain 20.2 §:n takaamaa vaikutusmahdollisuutta. Asiaa ei ole selvitetty hallintolaissa (434/2003) edellytetyllä tavalla, eikä asianosaisia ole kuultu asianmukaisesti. Viranhaltijapäätös on puutteellisesti valmisteltu ja menettely on ollut lainvastaista.
13. Perustuslain 20.2 §:n mukaan julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöönsä koskevaan päätöksentekoon.
14. Hallintolain 2 §:n mukaan hyvinvointialueiden toiminnassa sovelletaan hallintolain mukaisia hyvän hallinnon perusteita sekä hallintoasiassa noudatettavaa menettelyä. Lain esitöiden mukaan tarkoituksena onkin asettaa viranomaisen toiminnalle laadulliset vähimmäisvaatimukset.
15. Hallintolain 31.1 §:n mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset.
16. Hallintolain 41 §:n mukaan, jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta. Asian vireilläolosta ja

vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä on ilmoitettava asian merkityksen ja laajuuden kannalta sopivalla tavalla.

17. Hallintolain 44 §:n mukaan päätöksestä on käytävä ilmi selvästi päätöksen tehnyt viranomais ja päätöksen tekemisen ajankohta, asianosaiset, joihin päätös välittömästi kohdistuu, päätöksen perustelut ja yksilöity tieto siitä, mihin asianosainen on oikeutettu tai velvoitettu taikka miten asia on muutoin ratkaistu sekä sen henkilön nimi ja yhteystiedot, jolta asianosainen voi pyytää tarvittaessa lisätietoja päätöksestä.
18. Hallintolain 45 §:n mukaan päätökset on perusteltava ja perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun sekä mainittava sovelletut säännökset.
19. Kuten kohdassa 6 on todettu, palveluverkkosuunnitelman (s. 5) mukaan: ”Vaikutusten arviointi tulee tehdä kohdennetusti jokaisen päätöksenteon yhteydessä, jossa toimintaa siirretään kiinteästä toimipisteestä toiseen tai toiminta lopetetaan tai muutetaan muulla tavalla toteutettavaksi (monikanavaisuus). Tällöin vaikutusten arvioinnista tehdään muistio päätöksen liitteeksi. Muistiossa arvioidaan toimenpiteen vaikutukset asiakkaisiin, henkilöstöön, talouteen ja palveluiden järjestämiseen sekä tuottamiseen.”
20. Tämän oikaisuvaatimuksen kohteena oleva Viranhaltijapäätös nojaa aluevaltuuston tekemään palveluverkkosuunnitelmaan. Viranhaltijapäätöksen esittelytekstissä on viitattu palveluverkkosuunnitelmaan sekä käytyihin yt-neuvotteluihin.
21. Alkuperäisessä Viranhaltijapäätöksessä ei ollut mitään mainintaa vaikutustenarvioinneista. Viranhaltijapäätökseen lisättiin kuitenkin jälkikäteen liite, joka sisältää täytetyn ennakkovaikutusten arviointi (EVA) -lomakkeen. Tämä ei kuitenkaan täytä edellä mainittuja lain eikä edes palveluverkkosuunnitelman vaatimuksia.
22. Nakkilan kunta huomauttaa, että liitteenä olevassa EVA-lomakkeessa (s. 1) on todettu nimenomaisesti, että ”Vaikutusten arvioinnin tulokset siirretään esitettävän muutoksen esitystekstiin (viranhaltijapäätös / esitys aluehallitukselle), lomaketta ei liitetä päätökseen”.
23. Viranhaltijapäätöksessä on päätetty siitä, että 1.3.2025 alkaen Nakkilan sote-pisteen terveyspalveluiden toiminnot siirretään Harjavallan sote-keskukseen. Nakkilan sote-piste tarjoaa tällä hetkellä laajasti terveydenhuoltoon liittyviä palveluita Nakkilassa.
24. Sote-pisteen siirtyminen Nakkilasta Harjavaltaan vaikuttaa merkittävästi Nakkilassa asuvien kuntalaisten asemaan ja heidän palveluidensa saatavuuteen ja saavutettavuuteen. Erityisesti muutos koskettaa heikommassa asemassa olevia kuntalaisia; pienituloisia, sairastavia ja erityisryhmä. Heidän oikeutensa ja etunsa tulisi päätöksenteossa erityisesti huomioida.
25. Kuten edellä on todettu, EVA-lomake on liitetty Viranhaltijapäätökseen eikä Viranhaltijapäätöksen esitystekstissä ole esitetty minkäänlaisia vaikutusten arviointien tuloksia. Tämä osoittaa, että tehty päätös on puutteellinen. Nakkilan kunnan käsityksen mukaan tämä vahvistaa lisäksi epäilyä siitä, että ennakkovaikutusten arvioinnilla ei

tosiasiassa ole ollut eikä ole voinut olla minkäänlaista vaikutusta Viranhaltijapäätökseen.

26. Nakkilan kunta nostaa esille esimerkinomaisesti prosessissa keskeistä vastuuta kantaneen silloisen hyvinvointialueen johtajan Kirsi Varhilan sähköpostin Nakkilan kunnanjohtajalle 3.1.2025, jossa Varhila kirjoitti:

”Toimintojen siirrot toisiin yksiköihin ovat tapahtuneet ja tapahtuvat aluevaltuuston hyväksymän palveluverkkosuunnitelman mukaisesti erillään vuokraneuvotteluista. Saira Hohtarin viestissä puolestaan on todettu, miten eri toimialueiden palvelujen suhteen menetellään palveluverkkosuunnitelman puitteissa.”

27. Varhilan sähköpostista ja menettelystä muutoinkin saa vaikutelman, että viranhaltijat ovat ratkaisunsa jo tehneet – ennen vaikutusten ennakoarviointia. Nakkilan kunta huomauttaa, että edes palveluverkkosuunnitelman – johon Viranhaltijapäätös lähes täysin ja yksinomaan nojaa – taustaksi ei ole laadittu asianmukaisia vaikutustenarviointoja. Näin ollen Viranhaltijapäätöksen perustaminen olennaisilta osin palveluverkkosuunnitelmaan ei vastaa laissa edellytettyjä kriteerejä. Alla kappaleessa 2.3 käsitellään tarkemmin olennaiset tämänkin oikaisuvaatimuksen kohteena olevaan Viranhaltijapäätökseen vaikuttaneet palveluverkkosuunnitelmaa koskevat puutteellisuudet.

28. EVA-lomake sisältää viranhaltijoiden arvioita Viranhaltijapäätöksen vaikutuksista. Nakkilan kunnan asukkaille ei ole varattu vaikutusmahdollisuutta asiassa eikä heitä ole päätöksenteossa asianmukaisesti kuultu. Nakkilan kunnan käsityksen mukaan em. menettelyä ei voida pitää riittävänä selvityksenä näin merkittävälle Viranhaltijapäätökselle. Hallintolaki lähtee siitä, että päätösten tulee olla ensinnäkin perusteltuja ja niiden tulee perustua riittäviin selvityksiin ja tietoihin.

29. Nakkilan kunta asetti luonnoksen tästä oikaisuvaatimuksesta yleisesti nähtäville 14.2.2025 ja pyysi kuntalaisten näkemyksiä asiaan ja oikaisuvaatimukseen. Tällä menettelyllä ja vain muutamassa päivässä saatiin merkittävää lisätietoa Viranhaltijapäätöksen ja palveluverkkosuunnittelun puutteellisuudesta ja toisaalta ongelmista, joihin Viranhaltijapäätös johtaa. Asiassa nostettiin esille mm. seuraavia seikkoja:

- (i) Harjavallan sote-keskuksen rakennus on valmistunut 1970-luvulla, eikä täten tiloiltaan vastaa enää tämän päivän vaatimuksia eikä huoneita edes riitä kaikille hoitajille ja lääkäreille;
- (ii) Nakkilan terveysasema on valmistunut vuonna 2010. Rakennus on erittäin hyväkuntoinen ja toimiva kokonaisuus, jossa toimii lääkärivastaanoton lisäksi myös hoitajien vastaanotot. Tiloissa on toiminut myös esim. neuvolapalvelut, hammaslääkärin ja suuhygienistin palvelut, verenpaine-, diabetes-, hengitys-, muisti- ja päihdehoitajan palvelut ja myös väestön eri kausirokotukset on hoidettu Nakkilan terveysasemalla; ja
- (iii) Harjavallan terveysasemalla ei tällä hetkellä ole kunnollisia valmiuksia vastaanottaa Nakkilan (ja toukokuusta alkaen myös Kokemäen) toimintaa ja -henkilökuntaa jo pelkästään Harjavallan terveyskeskuksen tilan ahtauden vuoksi.

Nakkilan kunta korostaa, että näitä edellä mainittuja seikkoja ei ole otettu huomioon asian valmistelussa, eikä vaikutuksia ole arvioitu. Tämä omalta osaltaan osoittaa, että

kun asiaan liittyvää kuulemistä ei ole suoritettu, ei kuntalaisten esiin nostamia seikkoja ole voitu ottaa huomioon päätöksenteossa.

30. Viranhaltijapäätöksen liitteenä olevassa EVA-lomakkeessa on Nakkilan kunnan käsityksen mukaan myös muita vakavia puutteita. EVA-lomakkeessa on lähinnä yleisellä tavalla todettu asioita, kuten kohdassa 3. Vaikutukset lapsiin ja nuoriin (s. 4): ”Taloudellisesti heikompiensaisten perheiden tilanne voi hankaloitua, kun perheet matkustavat muualle terveystaloihin. Toisaalta matkustaminen voi myös lyhentyä riippuen asuinpaikasta.” Vielä räikeämpänä esimerkkinä on kohta 1. Vaikutus hyvinvointialueen asukkaalle (s. 2), jossa todetaan erityisryhmien osalta, että ”Erityisryhmien tarpeet tulee huomioida.” EVA-lomakkeessa, joka on esitetty Viranhaltijapäätöksen vaikutusten arviointina, ei ole millään tavalla esitetty vaikutuksia erityisryhmiin tai heidän tarpeitansa.
31. Nakkilan kunnan käsityksen mukaan palveluiden käyttäjien näkemyksiä ei ole lainkaan selvitetty ja lakisääteisten vaikuttamistoimielinten (kuten vammaisneuvosto) vaikutusmahdollisuuksia ei ole turvattu.
32. Hyvinvointialueesta annetun lain 32 §:n mukaan vaikuttamistoimielimille tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla vaikuttamistoimielin arvioi olevan merkitystä lasten ja nuorten, ikääntyneen väestön tai vammaisten henkilöiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta, ja vaikuttamistoimielimet tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella.
33. Lain esitöiden mukaan vaikuttamistoimielinten rooli ulottuu hyvinvointialueen kaikille toimialoille. Vammaisneuvoston tehtäväkenttä ulottuu toimintoihin, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden elinolosuhteiden ja heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta. Palveluiden siirtyminen toiselle paikkakunnalle on selkeästi seikka, joka vaikuttaa elinolosuhteisiin ja tarvittaviin palveluihin. Vaikuttamistoimielimille tulee antaa riittävästi tietoja muun muassa ajankohtaisista hankkeista ja varata vaikuttamismahdollisuus päätösten valmistelussa.
34. Edellä esitettyihin seikkoihin perustuen EVA-lomakkeen ei voida katsoa täyttävän lain vaatimuksia mm. asian asianmukaisesta selvittämisestä saatikka edes palveluverkkosuunnitelmassa todettuja vaikutusten arviointeja.
35. Nakkilan kunnan näkökulmasta Viranhaltijapäätöksen merkittävimpänä ongelmana sen puutteellisuuden lisäksi on se, että sille ei ole löydettävissä päteviä taloudellisia perusteita, kiistattomien haittojen vastapainoksi. Esimerkiksi liikkuvien palvelujen suoritehinnat ovat herkästi korkeampia kuin aiemmat palveluiden hinnat. Suoritehinoista ei vaikuta olevan riittävästi tietoa, koska niitä ei ole saatavilla. Hyvinvointialueen edustaja perusteli kuntien ja hyvinvointialueen yhteistilaisuudessa 28.1.2025 kustannuslaskennan puutteita mm. ohjelmisto-ongelmilla. Tämä perustelu alleviivaa valmistelun riittämättömyyttä. Edellä todetuilla syillä ei tosiasiallisesti tiedetä, mitä päätetyt muutokset tulevat maksamaan ja millaiseen lopputulokseen muutokset ovat johtamassa.
36. Kun Viranhaltijapäätöksen taloudellisista vaikutuksista ei ole tietoa, mitään muutoksesta syntyvää hyötyä tai palveluverkkosuunnitelman keskeisenä tavoitteena olevaa

vuokratukustannusten säästöä ei ole selvitetty taikka osoitettu. Viranhaltijapäätökseen liitettyssä EVA-lomakkeessa on varsin lakonisesti asiasta todettu (s. 6), että ”Nakkilan vastaanoton toiminnan siirron osalta ei vuokrasäästöä suoraan synny, koska tilat jäävät edelleen hva:n muuhun käyttöön. Ensivaiheessa ei synny merkittäviä vuokrasäästöjä”.

37. Nakkilan kunta katsoo, että asukkaille ja erityisesti heikommassa asemassa oleville ei ole valmistelussa annettu asianmukaista roolia. Lisäksi Viranhaltijapäätöksen taloudelliset vaikutukset ja mahdolliset riskit on asukkaiden kannalta puutteellisesti selvitetty. Tämän lisäksi Viranhaltijapäätöksen pohjaksi ei ole esitetty taloudellisia laskelmia taikka vertailua mahdollisten muiden toimintavaihtoehtojen välillä.
38. Nakkilan kunnan näkemyksen mukaan Viranhaltijapäätöksen valmisteluun olennaisesti kuuluvassa asian selvittämisessä ei ole menetelty siten, kuin hallintolaisissa edellytetään, eikä Viranhaltijapäätös ole hallintolain edellyttämällä tavalla perusteltu.

2.3. Palveluverkkosuunnitelma on puutteellinen, asian selvittämisessä ei ole menetelty lainmukaisesti

39. Kuten edellä todettu, Viranhaltijapäätöksen kannalta keskeinen valmisteluaineisto eli palveluverkkosuunnitelma on myös vaikutusten arviointien osalta puutteellinen.
40. Viranhaltijapäätöksen kannalta keskeisessä asemassa olevasta aluevaltuuston tekemästä päätöksestä palveluverkkosuunnitelman hyväksymisestä (9.12.2024/91 §) puuttuvat taloudelliset laskelmat, henkilöstövaikutusten arviointi sekä eritoten arvio päätöksen vaikutuksista asukkaisiin (palvelujen saatavuus ja saavutettavuus). Vaikutustenarviointia hyvinvointialueen 20–30 tuhanteen pienituloiseen, tuhansiin sairastaviin tai erityisryhmiin ei ole lainkaan tehty, edellä kohdassa 2.2 todetusta huolimatta.
41. Palveluverkkoselvityksen loppuraportin mukaisesti palveluverkon uudistamisella on tarkoitus vastata kasvavaan palvelutarpeeseen, palveluiden yhdenvertaiseen saataavuuteen, henkilöstön riittävyyteen ja kustannusten kasvun hillintään. Kustannusten osalta palveluverkon uudistuksia on ajettu vuokrasäästöt edellä. Vuokrasäästöt on palveluverkkosuunnitelman taustaksi laskettu bruttomääräisinä ts. niin, että esimerkiksi asumispalveluasiakas ei aiheuttaisi lainkaan vuokramenoja uudessa palvelussaan. Nakkilan kunnan näkemyksen mukaan tämä on harhaanjohtava tapa esittää ja tarkastella asioita.
42. Palveluverkkosuunnitelman tueksi ei ole esimerkiksi esitetty vaihtoehtoiskustannuksia, joten päätöksenteko ei ole voinut tapahtua hallintolain 45 §:ssä tarkoitettulla tavalla perustellusti.
43. Viranhaltijapäätöksellä ja laajemmin palveluverkkosuunnitelmalla on merkittäviä vaikutuksia Satakunnan hyvinvointialueen asukkaiden hyvinvointiin, eritoten palvelujen saatavuuteen ja saavutettavuuteen.
44. Nakkilan kunta katsoo Viranhaltijapäätöstä vastaavasti, että asukkaille ei palveluverkkosuunnitelman valmistelussa ole annettu asianmukaista roolia ja palveluverkkosuunnitelman taloudelliset vaikutukset ja mahdolliset riskit on asukkaiden kannalta

puutteellisesti selvitetty. Tämän lisäksi palveluverkkosuunnitelman pohjaksi ei ole esitetty taloudellisia laskelmia.

2.4. Yhdenvertaisuus

45. Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden.
46. Hyvinvointialueesta annetun lain 7 §:n mukaan: ”Hyvinvointialue vastaa sille lailla säädettyjen tehtävien hoitamisesta, hyvinvointialueen asukkaan laissa säädettyjen oikeuksien toteutumisesta ja palvelukokonaisuuksien yhteensovittamisesta sekä järjestettävien palvelujen ja muiden toimenpiteiden 1) yhdenvertaisesta saatavuudesta, 2) tarpeen, määrän ja laadun määrittämisestä, 3) tuottamistavan valinnasta, 4) tuottamisen ohjauksesta ja valvonnasta ja 5) viranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä.
47. Lain esitöiden mukaan kohdan 1) yhdenvertaisella saatavuudella tarkoitetaan sitä, että kaikilla palvelua tarvitsevilla tulee olla mahdollisuus saada palvelua samojen objektiivisten perusteiden mukaisesti. Kohta 2) taas edellyttää, että järjestämisvastuussa olevan on selvitettävä mitä palveluja hyvinvointialueella tai alueella tarvitaan ja miten paljon niitä käytetään. Lisäksi tulee ottaa huomioon palvelutarpeeseen vaikuttavia hyvinvointialueen tehtävät kattavia tekijöitä kuten eri väestöryhmien hyvinvointiin ja osallisuuteen vaikuttavat tekijät. Palvelujen laadulla tarkoitetaan palvelun kykyä vastata asiakkaiden palvelutarpeisiin vaikuttavasti, säännösten mukaisesti ja kustannustehokkaasti.
48. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (2021/612) 4 §:n mukaan: ”Hyvinvointialueen on suunniteltava ja toteutettava sosiaali- ja terveydenhuolto sisälöltään, laajuudeltaan ja laadultaan sellaisena kuin asiakkaiden tarve edellyttää. Palvelut on toteutettava yhdenvertaisesti, yhteen sovitettuina palvelukokonaisuuksina sekä hyvinvointialueen väestön tarpeet huomioon ottaen lähellä asiakkaita. Palveluja voidaan koota hyvinvointialueen alueella suurempiin kokonaisuuksiin silloin, kun palvelujen saatavuus ja laadun turvaaminen edellyttävät erityisosaamista tai kalliita investointeja tai kun palvelujen tarkoituksenmukainen, kustannusvaikuttava ja tehokas toteuttaminen edellyttävät sitä.”
49. Edellä mainittujen säännösten perusteella on selvää, että lainsäädäntö lähtee hyvinvointialueen asukkaiden tarpeen selvittämisestä ja siihen vastaamisesta. Nakkilan kunta katsoo, että hyvinvointialue ei ole tehnyt riittäviä selvityksiä asukkaiden palvelujen tarpeesta saatikka päätettyjen muutosten vaikutuksista asukkaisiin. Hyvinvointialueen menettelyn ei näin ollen voida katsoa täyttävän perustavanlaatuisia lain edellytyksiä.
50. Asian valmistelussa tapahtunut puutteellinen kuuleminen loukkaa Nakkilan kunnan asukkaiden yhdenvertaisuutta hyvinvointialueen asukkaina.

3. TÄYTÄNTÖÖNPANON KESKEYTYS

51. Nakkilan kunta vaatii täytäntöönpanon keskeyttämistä.
52. Hallintolain 49 f §:n mukaan päätöstä, johon saa vaatia oikaisua, ei saa panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Hyvinvointialueesta annetun lain 148 §:n mukaan päätös voidaan panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanoon ei kuitenkaan saa ryhtyä, jos oikaisuvaatimus tai valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi taikka jos oikaisuvaatimuksen käsittelevä toimielin tai viranhaltija taikka valitusviranomainen kieltää täytäntöönpanon.
53. Viranhaltijapäätöksessä on päätetty siitä, että 1.3.2025 alkaen Nakkilan sote-pisteen terveystaluiden toiminnot siirretään Harjavallan sote-keskukseen. Täytäntöönpanon keskeytystä koskeva päätös tulee käsitellä kiireellisenä.
54. Valittaja huomauttaa, että valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi, ellei täytäntöönpanoa kiellä.

4. LOPUKSI

Satakunnan hyvinvointialueen tulee oikaista aikuisten palveluiden toimialuejohtajan viranhaltijapäätös § 10, joka on annettu 05.02.2025, poistamalla se virheellisenä ja lainvastaisena.

Asia on palautettava uudelleen käsittelyyn ja päätöksenteossa on noudatettava hallintolain säännöksiä erityisesti tekemällä asianmukaiset vaikutusten arvioinnit.

Porissa 18. helmikuuta 2025

NAKKILAN KUNNANHALLITUS

Laati

Ville Kotka
asianajaja

Liitteet

1. Satakunnan hyvinvointialueen viranhaltijapäätös § 10, 5.2.2025 SATAHADno-2025-741
2. Sähköpostiketju 28.10.2024-7.1.2025
3. Satakunnan hyvinvointialueen aluevaltuuston päätös 11.12.2023 § 148
4. Satakunnan hyvinvointialueen aluevaltuuston päätös 9.12.2024 § 91
5. Palveluverkkosuunnitelma 2030 (11.12.2023 hyväksytty versio)
6. Palveluverkkosuunnitelma 2030 (9.12.2024 hyväksytty versio)
7. Satakunnan hyvinvointialueen palveluverkkoselvityksen loppuraportti